

WORLD POLITICS

Print Issn: 2383-0123

Online Issn: 2538-4899

Homepage: <https://interpolitics.guilan.ac.ir/>

The Application of Human Rights in the Age of Information from the Perspective of Constructivism

Rohollah Eslami ^{*1} , Binazir Ghafari ²

1. *Corresponding Author*, Assistant Professor of Political Science, Faculty of Law and Political Science, Ferdowsi University of Mashhad, Mashhad, Iran E-mail: Eslami.r@um.ac.ir
2. PhD of Political Science, Faculty of Law and Political Science, Ferdowsi University of Mashhad, Mashhad, Iran. E-mail: Binazir.gh@yahoo.com

Article Info

Article Type:

Reserch Article

Keywords:

Human Rights,
Information Age,
International-
Organizations,
Global Leviathan.

Article history:

Received September 03,
2023

Received in revised form
November 18, 2023

Accepted December 11,
2023

Published Online
December 20, 2023

ABSTRACT

In the age of information human beings should be placed beyond the territory of the internal sovereignty of countries and human rights should be promoted from the second-class position to the first-class position in politics. The research question is, what will be the status and application of human rights in the information age? The hypothesis of the emergence of information technology, information, education, implementation of human rights becomes more operational, practical and enforceable. In this article, the following topics are addressed to answer the research question, which are: Human rights education, which is considered an international obligation and has a decisive role in the development of human rights in the information age. Human rights movements that have played a role in shaping and guiding global public opinion and creating challenges for governments. International organizations related to human rights that have made extensive efforts to promote the standards of human rights in the last two centuries. Also, the compilation of international conventions and the public domain of human rights, which can be considered the press as one of the most important institutions of the public domain, whose purpose is to inform, criticize the government, familiarize the government with the needs of the people, and finally, the formation of the world government

Cite this Article: Eslami, R., & Ghafari, B. (2023). The application of human rights in the age of information from the perspective of constructivism. *World Politics*, 12(3), 135-157.
doi: 10.22124/wp.2023.24573.3194

© Author(s)

Publisher: University of Guilan

DOI: 10.22124/wp.2023.24573.3194

1. Introduction

Human rights are one of the legal and political achievements of the modern era, however, the crisis that arose in its foundations has also spread to this achievement, including signs and symptoms that indicate the existence of this crisis in the concept of human rights, failure to act. It is the countries that voted positively for the provisions of this declaration. The countries that are the birthplace of modernity and the concept of human rights, consider these provisions to be applicable within their own country and in a better situation, and they do not have this policy for other people who live in other places. But with the entry into the information age, which involves new methods of moving information and free access to information, human rights and freedoms in the cyberspace will be very controversial, and we want to show in this research what human rights are in the information age. finds a situation. The research question is what is the status and application of human rights in the information age? The hypothesis of the emergence of information technology, information, education, implementation of human rights becomes more operational, practical and enforceable.

2-Theoretical Framework

Constructivism is an approach that was proposed in sociology before the plan in international relations and has become one of the main theories of international relations since the late 1980s and early 1990s. In terms of content, this approach is placed between two paradigms and the main stream, i.e. realism on the one hand and idealism on the other. Alexander Went believes that the world does not have a certain future and it cannot be said that it will reach certain conditions based on predetermined algebra. But the transformation that has occurred in people's understanding of the world can inevitably lead us to a world government. And his opinion is that a world government will emerge between the next 100 and 200 years, but nothing can be predicted for sure. According to his opinion, as long as the international system is a single system, the formation of a world government can be a development. This research, based on the constructivist approach of Alexander Went. The theoretical framework is the constructivism and completion of Alexander Went's theory about human rights and global governance is used.

3. Methodology

This article aims to show the applications and methods of using information technology on human rights. In this sense, in Kant's time, that is, in the modern era,

there was no technology to implement and operationalize human rights, but now, step by step, the realization of human rights is being implemented objectively. According to the theoretical perspective of the article, the method used in this article is the interpretation method.

4. Discussion

The increasing development of new information and communication technologies in the first decades of the 21st century has changed the technology paradigm governing societies from industrial technology to information-communication technology, in the age of information, with the availability of human rights education methods have changed and are followed with more speed and quality. Currently, human rights education environments provide the most efficiency for human rights education by making the internet available. Technology has made it possible for people to follow their educational process regardless of time and place. In the realm of human rights since the transformation of the global communications network by electronic means, globalization has intensified and accelerated the capacity of civil society to organize. Through e-mail and the Internet, civil society activists have quick access to knowledge, quick capacity to criticize policy decisions of governments, international organizations, transnational corporations, and quick capacity to interact with each other. on the other hand, social movements form transnational advocacy networks that exert pressure simultaneously on local, national, and international fronts and use both formal and informal means to achieve their goals. International human rights organizations, with the diversity of their activities, have influenced the human destiny in an increasing way and have penetrated into all fields of international relations and have ended the isolation of governments in the field of international relations. Organizations on a large scale make the international community aware of the dire state of human rights. These organizations can be effective in helping victims of human rights violations. In the same way, the information revolution has caused the acceleration of the speed of dissemination of data and ideas, fast and cheap access to information causes rapid publication of news, events and promotion of public awareness in the society, and with the use of information technology, all existing systems undergo tremendous changes and transformations; In a way that makes it possible for people to participate as much as possible in political and government processes and public opinion increases the responsibility of governments in human rights demands, and finally that in the age of globalization, governments are increasingly under pressure due to a set of external and internal factors and are forced

to answer for their actions before the international community. This issue limits their freedom of action and causes them to participate and interfere in many cases to improve the human rights situation in their country.

4-Conclusion and Suggestions

Until the end of the 20th century, all the paradigms of the philosophy of political science and international relations considered it impossible to create human rights regimes, but in the 21st century, Alexander Wendt, like a technologist, declares that the world government is inevitable, and if in the past Leviathan Globalization could not be realized due to the limitation of technology, now we are moving towards the world government at a high speed. According to Wendt, the future world is not certain and it cannot be said that it will reach specific conditions based on predetermined algebra. But the kind of transformation that has occurred in people's understanding of the world can inevitably lead us to a world government.

سیاست جهانی

شاپا چاپی: ۲۳۸۳-۰۱۳۳

شاپا الکترونیکی: ۴۸۹۹-۴۵۳۸

Homepage: <https://interpolitics.guilan.ac.ir/>

کاربست حقوق بشر در عصر اطلاعات از منظر سازه انگاری

روح اله اسلامی*، بی نظیر غفاری^۲

۱. نویسنده مسئول، استادیار علوم سیاسی، دانشکده حقوق و علوم سیاسی، دانشگاه فردوسی مشهد، مشهد، ایران. رایانامه: Eslami.r@um.ac.ir

۲. دانشجوی دکتری علوم سیاسی، دانشکده حقوق و علوم سیاسی، دانشگاه فردوسی مشهد، مشهد، ایران. رایانامه: Binazir.gh@yahoo.com

درباره مقاله	چکیده
نوع مقاله: مقاله پژوهشی	عصر اطلاعات که متضمن روش‌های نوین جابجایی اطلاعات و دسترسی آزادانه به اطلاعات می باشد، موجب شده است که قوانین حقوق بشر به‌عنوان عرف بین‌المللی و درنهایت یک اصل آمره در حقوق بین‌الملل تبدیل شود و این امر سبب شده است رعایت مسائل حقوق بشر فراتر از قلمرو حاکمیت داخلی کشورها قرار گیرد و حقوق بشر از جایگاه درجه دوم به جایگاه درجه اول در سیاست ارتقا یابد. سوال تحقیق چنین است که وضعیت و کاربربست حقوق بشر در عصر اطلاعات چه می‌شود؟ فرضیه پیدایش تکنولوژی اطلاعات، اطلاع رسانی، آموزش، اجرایی شدن حقوق بشر عملیاتی تر، کاربردی و اجرایی می‌شود. در این مقاله بر اساس تکمیل نظریه سازه انگاری الکساندر ونت به موضوعات زیر برای پاسخ به سوال تحقیق که پرداخته می‌شوند که عبارتند از: آموزش حقوق بشر که یک تعهد بین‌المللی بشمار می‌آید و نقش تعیین کننده در گسترش حقوق بشر در عصر اطلاعات دارد. جنبش‌های حقوق بشر که در شکل دهی و هدایت افکار عمومی جهانی، اعتراض‌ها و ایجاد چالش‌های جدی برای حکومت‌ها نقش داشته است. سازمان‌های بین‌المللی مرتبط با حقوق بشر که در دو قرن اخیر تلاش‌های گسترده‌ای در جهت ترویج اصول و معیارهای حقوق بشر انجام داده‌اند. هم‌ینطور تدوین کنوانسیون‌های بین‌المللی و حوزه عمومی حقوق بشر که می‌توان مطبوعات را از مهمترین نهاد حوزه عمومی به حساب آورد که هدفشان اطلاع رسانی، نقد دولت، آشنا کردن دولت با نیازهای مردم است و در نهایت به شکل گیری دولت جهانی است.
کلیدواژه‌ها: حقوق بشر، عصر اطلاعات، سازمان‌های بین‌المللی، لویاتان جهانی.	
تاریخچه مقاله	
تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۰۶/۱۲	
تاریخ بازنگری: ۱۴۰۲/۰۸/۲۷	
تاریخ پذیرش: ۱۴۰۲/۰۹/۲۰	
تاریخ انتشار: ۱۴۰۲/۰۹/۲۹	

استناد به این مقاله: اسلامی، روح اله، & غفاری، بی نظیر. (۱۴۰۲). کاربربست حقوق بشر در عصر اطلاعات از منظر سازه انگاری. سیاست

جهانی، ۱۲(۳)، ۱۵۷-۱۳۵. doi: 10.22124/wp.2023.24573.3194

© نویسنده(گان)

ناشر: دانشگاه گیلان

حقوق بشر به حقوق فردی و دفاع از آن ارتباط دارد و فرد را نقطه عطف خود قرار میدهد، و ناظر بر تأمین حداقل شرایط ضروری برای فرد جهت نوعی زندگی سالم است. اصطلاح بشر به این معنا است که از لحاظ گستره، عام و جهان شمول و تابع قواعد تعریف شده بین الملل است. حقوق بشر چنان که از تعریف ولتر پیدا است از همان آغاز جنبه جهانی داشته است و مخاطب آن همه انسانها است. حقوق بشر شامل سه نسل است. نخستین نسل حقوق بشر حقوق مدنی و سیاسی هستند که ریشه در ارزش های مکتب لیبرالیسم کلاسیک دارند و قواعد مطروحه در این نسل از جمله حقوق بنیادینی مانند حق حیات، آزادی مذهبی، آزادی بیان، اجتماع، امنیت و انتخاب محل اقامت در زمره حقوق نسل اول قرار دارد. این حقوق منتج از نخستین شعار انقلاب فرانسه در سال ۱۷۸۹ م تحت عنوان آزادی بود. نسل دوم حقوق بشر در حوزه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی نمود پیدا کرده است. حقوقی مانند آموزش، مسکن، رفاه، حق مشارکت در زندگی فرهنگی و سطح مناسب زندگی از حقوق نسل دوم بشمار می آید. این حقوق پس از جنگ جهانی دوم با اعمال نفوذ کشورهای سوسیالیست در اعلامیه جهانی حقوق بشر مطرح شد. حقوق نسل سوم بر شهروند جهانی تاکید دارد. نسل سوم حقوق بشر برخلاف نسلهای قبل که محصول نظریه پردازی است، زاییده تجربه بشر است و واقعیات زندگی بشری باعث شده است این حقوق بوجود بیایند. سرچشمه اصلی قوانین حقوق بشر اعلامیه جهانی حقوق بشر است که در ۱۰ دسامبر ۱۹۴۸ در مجمع عمومی ملل متحد به تصویب رسید. این اعلامیه را معیار مشترکی برای دستاورد همه انسانها و همه ملل دانسته اند. حقوق بشر با بازکردن راه برای مداخلات بین المللی فرد را به سطح دولت ارتقا داده و حقوق بین الملل را بر آن داشته است که فرد را به عنوان دارنده حق در قلمرو خود راه و این تحول کاملاً تازه ای است که در نیمه دوم قرن بیستم به وقوع پیوسته است. حقوق بشر دارای سه اصل اساسی، کلی و عمومی شامل آزادی فکر و عقیده و بیان، مساوات همه انسانها در حقوق و تکالیف و مشارکت همه انسانها در ساختن زندگی اجتماعی خلاصه میشود. مسئله حقوق بشر را می توان مهم ترین تحول حقوق بین الملل در قرن بیستم تلقی کرد.

با بسط و توسعه این زمینه نگرش سنتی درباره حاکمیت دولت ها دستخوش تحول عظیمی گردیده و این توهم که دولت به اتکای حاکمیت ملی می تواند با اتباع خود هرگونه که بخواهد رفتار کند از میان برخاسته است. ما در عصر گذر از جامعه صنعت محور به جامعه اطلاعات محور یا گذر از دنیای فیزیکی به دنیای مجازی هستیم. عصر اطلاعات را حاصل سومین انقلاب اجتماعی، پس از انقلاب کشاورزی و

پرو، شہسکاه علوم انسانی و مطالعات فرہنگی
پرتال جامع علوم انسانی

۱. چارچوب نظری: سازه انگاری

سازه‌انگاری رویکردی است که پیش از طرح در روابط بین‌الملل، در جامعه‌شناسی مطرح بوده و از اواخر دهه ۱۹۸۰ و اوایل دهه ۱۹۹۰ به یکی از نظریه‌های اصلی روابط بین‌الملل تبدیل شده است. این رویکرد از نظر محتوایی در میان دو پارادایم و جریان اصلی، یعنی واقع‌گرایی از یک سو و آرمان‌گرایی از سوی دیگر قرار می‌گیرد. این نگرش بر ساخت اجتماعی واقعیت تاکید می‌کند؛ به این معنی که همه کنش‌های انسانی در فضایی اجتماعی شکل می‌گیرد و معنا پیدا می‌کند و این معناسازی است که به واقعیت‌های جهانی شکل می‌دهد. در نظریه سازه انگاری، هویت‌ها، هنجارها و فرهنگ نقش مهمی در سیاست‌های جهانی ایفا می‌کنند (Darabi, 2014: 5). سازه انگاری نظریه‌ای سیاسی و اجتماعی است که با تاکید بر عوامل غیر مادی به ارزیابی رفتار سیاسی می‌پردازد. بر اساس این دیدگاه دنیای اجتماعی و سیاسی بیشتر زمینه‌ای بین‌الذهانی است و برای افراد که آن را ساخته‌اند و در آن زندگی می‌کنند آن را می‌فهمند، معنا دارد (Imali, 2011: 4). گزاره‌های اصلی نظریه سازه انگاری شامل موارد زیر می‌باشد:

- ۱- ساختارهای هنجاری و فکری به اندازه ساختارهای مادی دارای اهمیت می‌باشند. ۲- هویت‌ها و هنجارها در شکل‌گیری منافع و کنش‌ها نقش تعیین‌کننده دارند. ۳- ساختار و کارگزار متقابلاً به هم شکل می‌دهند (Mohammadi, 2018: 2).

مکتب سازه انگاری بر این باور است که انسان هویت جو است کسب و حفظ هویت خود اولویت اصلی در روابط اجتماعی است. از آنجا که فرد یک کنشگر اجتماعی و ایفاکننده نقش است نه یک کنشگر اقتصادی و روابط انسانی بر اساس هنجارها و قواعد که مبتنی بر عوامل ذهنی، تجربه تاریخی و فرهنگی است عمل می‌کنند (Siadnvr, Maili, 2020: 8). الکساندر ونت متفکر اصلی نظریه سازه انگاری در روابط بین‌الملل می‌باشد. دغدغه او ایجاد راهی میانه به عبارت دیگر پلی بین دو جریان اصلی مناظره کنونی حاکم بر روابط بین‌الملل، یعنی خردگرایی و انعکاس‌گرایی است. هدف الکساندر ونت برطرف کردن کاستی‌های دو پارادایم یاد شده و قاعده مند کردن دانش روابط بین‌الملل در چارچوب دست‌یابی به یک نظریه کلان‌نویین است (Dansh nia, 2015: 3). اصطلاح سازه انگاری محدود به ونت نیست و با وی نیز آغاز نمی‌شود، نگرش‌های نظریه پردازان دیگر هم در این زمینه وجود دارد از جمله امانوئل کانت که توصیه وی در مورد تشکیل یک فدراسیون جهانی از دولت‌های دمکراتیک، اولین طرحی است که انسان مدرن را به فکر مفهومی تحت عنوان دولت جهانی انداخت.

پرو، شہسکاه علوم انسانی و مطالعات فرہنگی
پرتمال جامع علوم انسانی

۲. کاربردهای نظری و عملی تکنولوژی اطلاعات

۲-۱. آموزش حقوق بشر

آموزش حقوق بشر بر اساس فروض و مسائل صورت می‌گیرد که عبارت از: رعایت حقوق بشر، شناخت مفاهیم، اصول و ارزشها در زمینه حقوق بشر، ضرورت آموزش حقوق بشر و تعریف آموزش حقوق بشر را شامل می‌شود، که آموزش حقوق بشر مساله مهمی را مطرح می‌کند که عبارت از پیوند بین شناخت و عمل یعنی از شناخت به عمل رسیدن. آموزش حقوق بشر هم جنبه ملی و هم جنبه بین‌المللی دارد از جمله در بسیاری از اسناد سازمان ملل متحد و یونسکو آموزش حقوق بشر مورد توجه قرار گرفته است. اولین سند، اعلامیه جهانی حقوق بشر است. بند ۲ ماده ۲۶ این اعلامیه بیان می‌کند که: آموزش و پرورش باید طوری هدایت شوند که شخصیت انسانی هر کس را به حداکثر رشد آن برساند و احترام حقوق و آزادی‌های بشر را تقویت کند. علاوه بر اسناد جهانی، اسناد منطقه‌ای نیز آموزش حقوق بشر را مورد توجه قرار داده است که می‌توان ماده ۲۵ منشور آفریقایی حقوق بشر و ملتها و قطعنامه ۱۴ مارس ۱۹۵۴ پارلمان اروپا در مورد آزادی آموزش در جامعه اروپا و غیره را نام برد (Amir, 1999: 9). اعلامیه سازمان ملل متحد در مورد آموزش و آموزش حقوق بشر (۲۰۱۱) اولین سندی است که در آن استانداردهای بین‌المللی آموزش حقوق بشر به طور رسمی توسط سازمان ملل متحد اعلام شده است (Taylor and Struthers, 2015: 1).

آموزش حقوق بشر یک جنبش بین‌المللی برای ارتقاء آگاهی در مورد حقوقی است که توسط اعلامیه جهانی حقوق بشر و کنوانسیون‌های حقوق بشر مرتبط با آن و رویه‌هایی که برای جبران نقض این حقوق وجود دارد می‌باشد. (Tibbitts, 2008: 10). در عصر اطلاعات که امکانات وسیع ارتباطی و رسانه‌ای در سراسر جهان گسترده شده است؛ استفاده فراگیر افراد از رسانه‌ها و وسایل ارتباطی انکارناپذیر است. در فضای مجازی انسان‌ها با سرزمین بی‌مرز و حد و چند فرهنگی و در عین حال برخوردار از فضای واحد مواجه است. شبکه‌های اجتماعی انسان‌ها را قادر می‌سازد تا به راحتی و با هزینه کمتری با یکدیگر ارتباط برقرار نموده و زمینه آموزش حقوق بشر را فراهم سازند. (Rsvli, Tbrizi, 2016: 1). آموزش حقوق بشر یک تعهد بین‌المللی بشمار می‌آید. زمانی که منشور سازمان ملل، همکاری در پیشبرد و تشویق به رعایت حقوق بشر و آزادی‌های اساسی را خواستار شد، از سال ۱۹۴۵ تاکنون

پرو، شہسکاه علوم انسانی و مطالعات فرہنگی
پرتمال جامع علوم انسانی

باشد که سرشار از اطلاعات مربوط به حقوق بشر است، از جمله اخبار فوری، وقایع جاری، مبارزات و نظریات را در اختیار قرار می دهد. و این تنها دو نمونه از سایتهای بیشمار موجود در اینترنت در مورد حقوق بشر است. (Hick and digran,2006: 331). امروزه دستیابی مردم جهان به اطلاعات و ارتباطات همزمان در دنیای مجازی به تعریفی جدید از جهانی شدن منجر شده است، گویا در این کلانشهر سایبری همه مرزهای زمانی و مکانی از میان برداشته شده اند و همگان در لامکان و لازمان با یکدیگر ارتباط برقرار می کنند و آنچه اصالت دارد ارتباط میان انسانها با یکدیگر است، به عبارتی هر فردی از هر جامعه و فرهنگی قادر است با افراد دیگر و فرهنگ های متفاوت ارتباط برقرار کند و از آنجا که اخلاق مقوله ای ارتباط محور است، گسترش و تنوع ارتباطات در این دنیای سایبری اهمیت دارد. دسترسی سریع و ارزان به اطلاعات موجب نشر سریع اخبار، رویدادها و ارتقا آگاهی های عمومی در جامعه می شود و امکان یادگیری در هر مکان و زمان فارغ از محدودیت های فعلی، آموزش همه جانبه برای تمام اقشار جامعه را فراهم می کند. امروزه در سراسر جهان انواع سازمان های مردمی در چارچوب حقوق بشر به منظور حمایت، ترویج و ارتقای آن بسیج شده است، در مخالفت با موضوعاتی همچون: خشونت علیه زنان، کار کودکان و غیره آنها در این روند توانسته اند آموزش حقوق بشر را به نحو موثری باز تعریف کنند. در عصر اطلاعات با دسترس قرار گرفتن روش های آموزش حقوق بشر متحول شده و با سرعت و کیفیت بیشتری دنبال می شود. در حال حاضر محیط های آموزشی حقوق بشر با دسترس قرار دادن فضای اینترنتی بیشترین بازدهی را جهت آموزش حقوق بشر فراهم می کند. تکنولوژی این امکان را برای افراد فراهم آورده است تا فارغ از محدودیت زمان و مکان، روند آموزشی خود را دنبال کنند. (Sane pvr,2015:1).

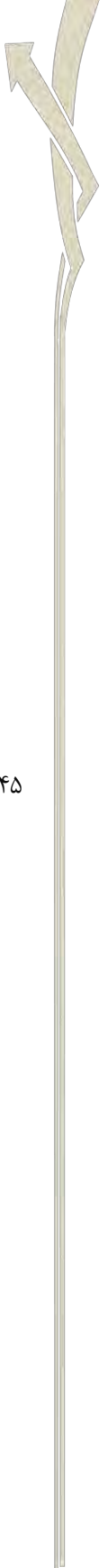
۳-۲. جنبش های اجتماعی حقوق بشر

عصر حاضر را باید تلفیقی از ارتباطات و اطلاعات دانست. عصری که بشر در آن بیش از گذشته خود را نیازمند به داشتن اطلاعات و برقراری ارتباط برای کسب اطلاعات مورد نیاز می داند و امروزه با در اختیار داشتن فناوری اطلاعاتی و ارتباطی مختلف و پیشرفته، امکان برقراری سریع ارتباط و تبادل سریع اطلاعات بیش از پیش میسر گردیده است. فشرده شدن زمان و مکان و فضا مندم شدن فرهنگ شرایطی را برای ملت ها بوجود آورده که آگاهی افراد بشر نسبت به جهان به عنوان یک کل را تقویت کرده است. در پی رشد فناوری های نوین ارتباطی ما شاهد شکل گیری جنبش های اجتماعی نوین هستیم. فناوری های نوین ارتباطی در دهه ۱۹۹۰ م به افزایش قدرت جنبش های اجتماعی نوین، در شکل دهی

پرو، شہسکاه علوم انسانی و مطالعات فرہنگی
پرتمال جامع علوم انسانی

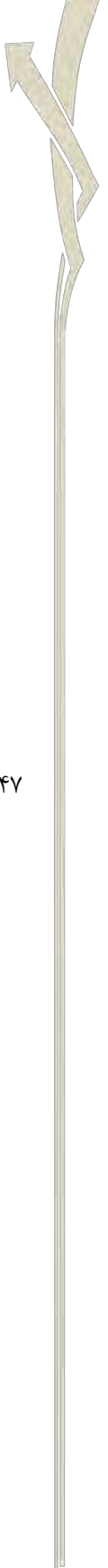
های فراملیتی و ظرفیت سریع برای تعامل با یکدیگر را دارند. شهروندان دیگر تنها مصرف کننده اطلاعات نیستند؛ آنها تولیدکننده دانش و طرف های بحث و گفتگو در مورد مسائل اجتماعی هستند. کنشگران جامعه مدنی توانایی برقراری ارتباطات با مبارزات مردمی در محلی ترین سطح در هر کجای جهان را دارند. شهروندان رژیم های سرکوبگر، مانند چین اطلاعات در باره سوء استفاده ها از حقوق بشر را به اینترنت ارسال می کنند. اکنون سوء استفاده های حقوق بشری، در معرض تبلیغ جهانی در یک حوزه عمومی فراملیتی هستند. به این ترتیب، عصر اطلاعات فضای جدید و گسترده ای را برای جامعه جهانی و جنبش های اجتماعی شهروندان فراهم می کند. جنبش های اجتماعی شبکه های حمایتی فراملیتی را تشکیل می دهند که به طور همزمان در جبهه های محلی، ملی و بین المللی فشار وارد می کنند و از هر دو گونه ابزارهای رسمی و غیررسمی برای نیل اهدافشان استفاده می کنند (Howard-Hassmann, 2014: 146). بطور کلی تفاوت اساسی جنبش های اجتماعی جدید و قدیم عبارت از: کنش گران جنبش های قدیم گروه ها و طبقات اقتصادی - اجتماعی می باشند در حالی که کنش گران جنبش های جدید بر اساس وابستگی هایی دیگر عمل می کنند. مسائل جنبش های قدیم رشد و توزیع اقتصادی است، در حالی که مسائل جنبش های جدید حفظ صلح، محیط زیست، حقوق بشر و مقابله با صور کار از خودبیگانه می باشد. برای جنبش های قدیم پیشرفت مادی و امنیت اهمیت دارد ولی ارزش های جنبش های جدید عبارتند از استقلال و هویت شخصی در مقابل کنترل سازمان یافته و متمرکز. مدل های کنش جنبش های قدیم بر اساس سازماندهی رسمی و صورت های نمایندگی و رقابت حزبی می باشند در حالی که جنبش های جدید بر اساس مدل های غیر رسمی، خودجوش، فاقد سلسله مراتب و سیاست اعتراض مدنی رفتار می کنند. کاستلز معتقد است که دگرگونی هایی در سپیده دم عصر اطلاعات به زوال جنبش های اجتماعی قدیم و برآمدن جنبش های جدید انجامیده اند. دولت ملی زیر تاراج شبکه های جهانی ثروت، قدرت و اطلاعات قسمت اعظم حاکمیت و استقلال خود را از دست داده است (Ghanei rad and Khshv khavr, 2007: 238). یکی از مهم ترین ابزار فناوری اطلاعاتی و ارتباطی، اینترنت است که به افزایش قدرت جنبش های اجتماعی جدید کمک کرده و جنبش تسخیر وال استریت یکی از آنها است که بر اساس تغییرات ساختاری بر مبنای تحولات جوامع سرمایه داری صنعتی قابل تبیین است و از شاخص های آن، استفاده گسترده از فناوری اطلاعاتی و ارتباطی اینترنت و به ویژه شبکه های اجتماعی مجازی است که کمک شایانی در جهانی شدن این جنبش داشته است (Rfie, 2016: 1). اینترنت با فضای مجازی در معرفی جنبش های اجتماعی گوناگون در مقابل دولت های ملی نقش

پرو، شہسکاه علوم انسانی و مطالعات فرہنگی
پرتال جامع علوم انسانی

کثرت سازمان ها و متنوع بودن فعالیت های آنها سرنوشت بشری را به نحو روز افزونی تحت تاثیر قرار داده و به تمامی عرصه های روابط بین المللی رسوخ کرده است و به یکه تازی دولت ها در حوزه روابط بین المللی پایان داده است (Baghri and Mradi, 2014:12). در دو قرن اخیر تلاش های گسترده ای در جهت ترویج اصول و معیارهای حقوق بشر انجام شده است. از جمله این اقدامات تدوین کنوانسیون های بین المللی میتوان نام برد که این کنوانسیون ها به نوبه خود سبب پیدایش و تاسیس سازمان ها و نهادهای غیردولتی زیادی شده اند که ترویج حقوق بشر را سر لوحه کار خود قرار داده اند.

سازمان های بین المللی غیردولتی حقوق بشری نهادهایی هستند که به ابتکار بخش خصوصی و خارج از توافق میان دولت ها تشکیل شده و در آن ها، اشخاص خصوصی یا عمومی با تابعیت های گوناگون گرد هم می آیند. هدف چنین سازمان هایی بنا به اساسنامه شان حمایت از حقوق بشر و نظارت بر میزان پایبندی دولت ها به تعهدات حقوق بشری خود و آموزش حقوق بشر است. این نهادها در عرصه حقوق بشر در سه سطح، اقدامات نظارتی خود را پیگیری می کنند. در مرحله نخست این سازمان ها در سطح ملی به جمع آوری اطلاعات، شناسایی و کمک به قربانیان، حقیقت یابی و تهیه گزارش می پردازند. در مرحله دوم در سطح بین المللی با سازمان ملل متحد، کمیته های ناظر بر معاهدات حقوق بشری و مراجع قضایی بین المللی همکاری کرده و از یافته های خود در جریان فعالیت در سطح ملی برای تعقیب ناقضان حقوق بشر استفاده می کنند. سومین و بالاترین سطح مشارکت در جریان استاندارد سازی برای حقوق بشر است که از طریق نظیر مذاکره با دولت ها و تهیه طرح معاهدات صورت پذیرفته و در پی جبران خلاهای موجود در هنجارهای الزام آور حقوق بشری است (Nasr asalami and Mvmani rad, 2020:2). سازمان های غیر دولتی فعال در زمینه حقوق بشر در عرصه بین المللی عبارتند از: کمیسیون بین المللی حقوقدانان یکی از قدیمی ترین سازمان های بین المللی غیر دولتی است که در زمینه حقوق بشر فعالیت دارد. یکی از سازمان بین المللی غیردولتی دیگر کمیته بین المللی صلیب سرخ می باشد، سازمان عفو بین الملل، گروه حقوق اقلیت ها، دیدبان حقوق بشر می باشد. سازمان های غیر دولتی از چند بعد میتوانند نقش اثر گذار در حمایت و پیشرفت حقوق بشر داشته باشند که عبارتند از: فشار بر دولت ها برای رعایت موازین حقوق بشر، همکاری با نهادهای حقوق بشری سازمان ملل، طرح شکایت در مراجع قضایی یا شبه قضایی بین المللی، نظارت بر اجرای معاهدات و موافقت نامه ها، شکل دادن به استانداردها، تشکیل گروه های سیاسی، نفوذ در افکار عمومی می باشد. بسیج افکار عمومی برای اعمال فشار به کشورها یا مجامع عمومی جهت وادار کردن آن ها به رعایت حقوق ملت ها از جمله

پرو، شہسکاه علوم انسانی و مطالعات فرہنگی
پرتمال جامع علوم انسانی

عنوان سخنگوی افراد و گروه های جامعه در برابر دولت عمل می کند. در این حوزه آزادی عقیده و بیان مطرح است. حوزه عمومی می تواند در عرصه ها و سطوح مختلفی شکل بگیرد، می تواند فرهنگی، سیاسی و اجتماعی باشد و دامنه متفاوت را فرا بگیرد. از جمله نهاد های حوزه عمومی می توان مطبوعات نام برد (Khanikipdram, 2014: 3). رسانه ها در جلب توجه افکار عمومی و دولت ها به موضوعات مختلف، مشخص ساختن نواقص و کاستی های جوامع، جلب همکاری های نهادهای مدنی، جذب توجه سازمان های بین المللی، تسهیل ارتباطات حقوق بشری نقش برجسته ایفا می کنند. از مهم ترین موضوعات که رسانه ها در سطوح ملی و بین المللی با آن مرتبط هستند و نقش غیر قابل انکاری می توانند ایفا کنند حقوق بشر می باشد به ویژه در عرصه بین المللی نقش رسانه ها در این حوزه بسیار بیشتر است. رسانه ها در ترویج ارزش های انسانی و نهادینه سازی آنها و پذیرش آنها از طریق ارتباط بی واسطه و مستقیم با افکار عمومی و دولت ها دارای نقش فعال می باشند که نتیجه آن در ترویج فرهنگ جهانی حمایت از حقوق بشر از طریق آگاه سازی افکار عمومی و گسترش دانش تجلی می یابد (Bi prva, 2020: 1). دسترسی سریع و ارزان به اطلاعات موجب نشر سریع اخبار، رویدادها و ارتقا آگاهی های عمومی در جامعه میشود و با استفاده از فناوری اطلاعات تمام نظام ها موجود دستخوش تغییرات و تحولات شگرفی می شود؛ به گونه ای که امکان مشارکت هرچه بیشتر مردم را در فرایندهای سیاسی و حکومتی ایجاد می کند. (Fthian, 2006: 9).

افکار عمومی مسئولیت دولت ها را در مطالبات حقوق بشری افزایش داده است. در تعقیب حقوق بشر، اراده بین المللی در حال شکل گیری می باشد به همین دلیل موضوع حقوق بشر و حکمرانی خوب در دستور کار نهادهای بین المللی قرار گرفته که منجر به صدور اسناد بین المللی فراوان گردیده است. حقوق بشر به واسطه جریانات متعددی پیش برده شده است. روشنگری، انقلاب صنعتی، انقلاب در حوزه نانو بیوتکنولوژی، ایدئولوژی های سیاسی، جهانی شدن و در نهایت فضای سایبر جریان های مهمی برای توسعه حقوق بشر محسوب شده و امیدهای بسیاری برای حل مسئله جهانی حقوق بشر ایجاد نموده است (Khlif khani, 2007: 2).

افکار عمومی متأثر از ابزارهای اطلاع رسانی می باشد که یکی از آن ابزارها، شبکه های مجازی است که ایجاد ارتباطات جمعی و میان فردی، تشکیل اجتماعات مجازی، اطلاع رسانی و تبادل اطلاعات و نظرات از شناخته شده ترین کارکرد شبکه مجازی است. رسانه ها در آگاه کردن افراد از حقوق بشر و مطالبه آن ها از دولت ها ابزاری موثر هستند. فناوری ارتباطی می تواند شرایط دسترسی افراد به مراجع

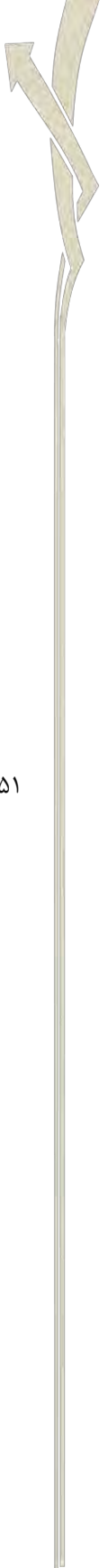
پرو، شہسکاه علوم انسانی و مطالعات فرہنگی
پرتمال جامع علوم انسانی

اول در سیاست ارتقا یابد. در عصر جهانی شدن دولتها به نحو فزاینده ای به علت مجموعه ای از عوامل خارجی و داخلی تحت فشار قرار می گیرند و وادار به پاسخگویی نسبت به اقداماتشان نزد جامعه بین المللی می شوند. این موضوع آزادی عمل شان را محدود کرده و موجب می شود که در بسیاری موارد نسبت به اصلاح وضعیت حقوق بشر در کشورشان مشارکت و دخالت کنند. یکی از عوامل دیگر فراگیر شدن حقوق بشر به عنوان یک هنجار بین المللی، تصویب معاهدات حقوق بشر از سوی اکثریت اعضای جامعه بین المللی است (Kazmi, 2005: 14). گسترش ارتباطات جهانی به واسطه پیشرفت های فنی، افزایش اهمیت نهادهای سیاسی، اقتصادی و تجاری بین المللی، گسترش حقوق بشر جهانی، فعال شدن سازمان های حقوق بشری فراتر از دولت ها، ظهور پدیده فرهنگ جهانی به عنوان اجزای اصلی فرایند جهانی شدن، دایره اختیار و حاکمیت ملی را در حوزه اقتصاد و در عرصه فرهنگ و زندگی اجتماعی محدود کرده است. امروزه در وضعیت جدید جهانی، پدیده های فراملی و موضوعات عام جهانی به گونه ای هستند که نه تنها یک یا چند کشور بلکه تمام جهان و عموم جهانیان را به خود درگیر کرده است. و بازیگران قدرتمند و تصمیم گیرندگان جهانی در کنار دولت های ملی وجود دارد که عبارتند از:

الف. سازمانهای بین المللی دولتی و در راس آنها سازمان ملل متحد، بانک جهانی و صندوق بین المللی پول است.

ب. سازمان های غیر دولتی مانند دیده بان حقوق بشر و جنبش سبز.

ج. شرکت های چند ملیتی که در بستر تحولات به شیوه های متفاوت دولت های حاکم را تضعیف می کنند (Jalilund, 2014: 11). حکمرانی جهانی نتیجه فرایند جهانی شدن است که به تعبیری حکمرانی بدون حکومت مرکزی واحد و مستقل امور جهانی است. موضوع شکل گیری دولت جهانی یک دغدغه بزرگ فکری انسان در دوران گوناگون زیست اجتماعی اش بوده است. در تاریخ زندگی و تفکر بشری یکی از دل مشغولی های اندیشمندان و اهل سیاست این بوده که جهان از نظر ساختار دولت به کدام سمت می رود و آیا ممکن است یک دولت در سطح جهانی تشکیل شود. این دغدغه هم مشغله ذهنی قدرت مداران بوده است و هم کسانی که آرزو داشته اند از شر قدرت متمرکز رهایی یابند. امروز در اثر جهانی شدن روابط بین المللی گسترش یافته است و تاسیس سازمان های بین المللی باعث کاهش استقلال داخلی و حاکمیت درونی دولت های ملی شده است (Wendt, 2019: 13).

پرو، شہسکاه علوم انسانی و مطالعات فرہنگی
پرتمال جامع علوم انسانی

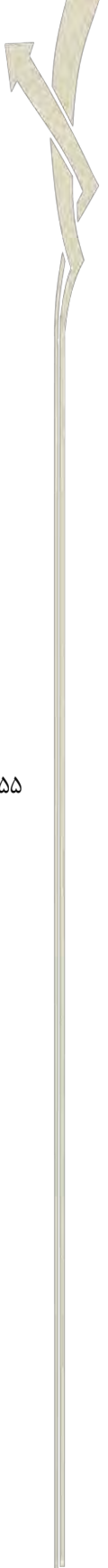
۳. تأثیر تکنولوژی اطلاعات بر حقوق بشر

ایجاد تأثیر	نوع تأثیرگذاری
۱- آموزش حقوق بشر	در عصر اطلاعات با دسترس قرار گرفتن روش های آموزش حقوق بشر متحول شده و با سرعت و کیفیت بیشتری دنبال می شود. در حال حاضر محیط های آموزشی حقوق بشر با دسترس قرار دادن فضای اینترنتی بیشترین بازدهی را جهت آموزش حقوق بشر فراهم می کند. تکنولوژی این امکان را برای افراد فراهم آورده است تا فارغ از محدودیت زمان و مکان، روند آموزشی خود را دنبال کنند.
۲- جنبش های اجتماعی حقوق بشر	جنبش های اجتماعی حقوق بشر پیش از جهانی شدن وجود داشتند؛ به طور مثال، جنبش اجتماعی جهانی علیه تجارت برده در اواخر قرن هجدهم و اوایل قرن نوزدهم وجود داشت. از زمان دگرگونی شبکه ارتباطات جهانی با وسایل الکترونیکی، جهانی شدن ظرفیت جامعه مدنی را برای سازماندهی تشدید و تسریع کرده است. از طریق پست الکترونیکی و اینترنت، کنشگران جامعه مدنی دسترسی سریع به دانش، ظرفیت سریع برای نقد تصمیمات مربوط به سیاستگذاری حکومت ها، سازمان های بین المللی، شرکت های فراملیتی و ظرفیت سریع برای تعامل با یکدیگر را دارند. جنبش های اجتماعی شبکه های حمایتی فراملیتی را تشکیل می دهند که به طور همزمان در جبهه های محلی، ملی و بین المللی فشار وارد می کنند و از هر دو گونه ابزارهای رسمی و غیررسمی برای نیل اهدافشان استفاده می کنند
۳- سازمان های بین المللی مرتبط حقوق بشر	سازمان های بین المللی حقوق بشر با متنوع بودن فعالیت های خود سرنوشت بشری را به نحو روز افزونی تحت تأثیر قرار داده و به تمامی عرصه های روابط بین المللی رسوخ کرده است و به یکه تازی دولت ها در حوزه روابط بین المللی پایان داده است و فعالیت این سازمان ها در سطح گسترده موجب آگاهی جامعه بین المللی از وضعیت اسفبار حقوق بشر می گردد. این سازمان ها می توانند در کمک به قربانیان نقض حقوق بشر مؤثر باشند.
۴- حوزه عمومی حقوق بشر	دسترسی سریع و ارزان به اطلاعات موجب نشر سریع اخبار، رویدادها و ارتقا آگاهی های عمومی در جامعه میشود و با استفاده از فناوری اطلاعات تمام نظام ها موجود دستخوش تغییرات و تحولات شگرفی می شود؛ به نوعی که امکان مشارکت هرچه بیشتر مردم را در فرایندهای سیاسی و حکومتی ایجاد می کند و افکار عمومی مسئولیت دولت ها را در مطالبات حقوق بشری افزایش می دهد.

پرو، شہسکاه علوم انسانی و مطالعات فرہنگی
پرتمال جامع علوم انسانی

یکی از مهم ترین مباحث در حوزه حقوق بین الملل است و در مورد رعایت آن حساسیت خاصی وجود دارد. دسترسی سریع و ارزان به اطلاعات موجب نشر سریع اخبار، رویدادها و ارتقا آگاهی های عمومی در جامعه می شود. فناوری اطلاعات فرصت های جدیدی را برای سازمان ها بوجود آورده است. سازمان ها برای ورود به عصر اطلاعات فرایندهای سنتی خود را مورد مطالعه قرار داده و با مهندسی مجدد آن ها تمهیدات لازم برای بهره مندی بیشتر از فناوری اطلاعات را فراهم می آورند؛ اما عصر اطلاعات با ویژگی های خاص خود سازمان های جدید را به ارمغان آورده است که از آنها با عناوینی همچون نهادهای الکترونیکی یا سازمانهای مجازی یاد می شود. امروزه در سراسر جهان انواع سازمان های مردمی در چارچوب حقوق بشر به منظور حمایت، ترویج و ارتقای آن بسیج شده است، در مخالفت با موضوعاتی همچون: خشونت علیه زنان، کار کودکان و غیره آنها در این روند توانسته اند آموزش حقوق بشر را به نحو موثری باز تعریف کنند. دو دهه ۸۰ و ۹۰ میلادی سالهایی است که دنیا شاهد اوج و شکوفایی مسائل حقوق بشر بوده است. اوج شکل گیری معاهدات و گسترش نهادهای حقوق بشر را نیز در این دو دهه می بینیم. این فعالیت ها هم در سطح منطقه ای و هم در سطح بی المللی شکل گرفته اند. دامنه وسیع قواعد بین المللی حقوق بشر و رشد فوق العاده نهادهایی که برای اجرای این قواعد پی ریزی شده اند، مساله حقوق بشر را بیش از حد انتظار بین المللی کرده است و توسعه حقوق بشر یک فضای سیاسی را به وجود آورده که در آن حمایت از حقوق بشر یکی از مهمترین دستورات عملی های مباحث بین المللی است که دولتها، سازمانهای بین دولتی و شبکه وسیعی از سازمانهای غیر دولتی را درگیر خود نموده است. با پیشرفت علم، گسترش فناوری اطلاعات و ارتباطات، روند پرشتاب جهانی شدن و حذف تدریجی پدیده مرزها و شکل گیری دهکده جهانی رسانه ها دارای نقش انکار ناپذیری در تحولات جهان می باشند. در عصر اطلاعات مرز حکومت و جامعه کم رنگ می شود و حکومت داری مفهومی نوین را تجربه می کند. تا اواخر قرن بیستم همه پارادایم های فلسفه علوم سیاسی و روابط بین الملل ایجاد رژیم های حقوق بشر را ناممکن می دانستند، اما در قرن بیست و یکم الکساندرونت همانند یک تکنولوژی گرای اعلام می کند دولت جهانی اجتناب ناپذیر است و اگر در گذشته لویاتان جهانی به علت محدودیت تکنولوژی امکان تحقق نداشت اکنون با سرعت زیاد به سمت دولت جهانی در حال حرکت هستیم. از نظر ونت جهان آینده محتوم ندارد و نمی توان گفت که بر اساس جبری از پیش تعیین شده به شرایط خاص خواهد رسید. اما نوع تحولی که در درک انسانها از جهان بوجود آمده، می تواند بطور اجتناب ناپذیری ما را به سوی یک دولت جهانی رهنمون سازد.

پرو، شہسکاه علوم انسانی و مطالعات فرہنگی
پرتمال جامع علوم انسانی

- Khalilinejad, S, F (2015), *review of generations of human rights, place of publication: the first national conference of Islamic sciences of law and management.* (In Persian)
- Khaniki, H (2019), Citizen Media and Alternative Public Sphere, *Social Sciences Quarterly*, Volume 17, Number 51, doi: <https://doi.org/10.22054/qjss.2011.6821> (In Persian)
- Klang, M (2004), *Human Rights in the Digital Age*, published: Routledge.
- Lak Zaei, N (2010), *Globalization and Human Rights*, Tehran: Pegah Hozha Magazine. (In Persian)
- Mathiesen, K (2014), *Human Rights for the Digital Age*, publisher: Journal of Mass Media Ethics 29.
- Haj Mohammadi, M (2023), *the function of social network in preserving and respecting human rights*, Tehran: New period, number 28. (In Persian)
- Mehrpour, H (1998), *International Human Rights System*, Tehran: Information. (In Persian)
- Moghadam, Z, A (2019), *examining the legal obstacles of the globalization of human rights for its better implementation in the global realm*, Tehran: Second National Conference on Humanities and Development. (In Persian)
- Mohammadi, M, A (2008), *Constructivist Theory*, Tehran: Andisheh Club (In Persian)
- Moulaei, Yusuf (2008), The right to development and universality of human rights, Tehran: *Journal of the Faculty of Law and Political Sciences.* (In Persian)
- Movahed, M, A (2008), *in the air of right and justice: from natural rights to human rights*, Tehran: Karnameh (In Persian)
- Naqvi, S H (2006), *New Social Movements in the Era of Globalization and Its Impact on Political Development in Iran*, Tehran: Encyclopedia of Law and Politics (in Persian)
- Nurul M (2020), *Freedom of expression in the Digital Age: internet censorship*, publisher: Macmillan.
- Philip, Englehart, Menshipuri and Nathan (2007), *Development of Human Rights in the Age of Globalization*, Publisher: Research Center for Cultural and Social Studies. (In Persian)
- Quimbre, S (2021), *The implications for Human Rights in the Digital Age.*
- Rafi, H (2016), *New Social Movements, Globalization and the Internet*, Source: Political Knowledge, Year 12, Spring, No. 1. (In Persian)
- Sabouri, K (2016), *Human Rights Non-Governmental Organizations*, Publication: Sokhon Gostar (in Persian)
- Sadeghizadeh, S (2019), a review of the book Networks of Anger and Hope: Social Movements in the Internet Age, Publication: *Critical Research Journal of Humanities Texts and Programs* (In Persian)
- Salhchi, B (2017), new communication technologies and guaranteeing human rights, publication: *Public Law Research.* (In Persian)
- Sayadnoord, M (2019), Delivery of constructivist theory from international relations to political science topics, Tehran: *International Relations Studies Quarterly.* (In Persian)
- Shahmohammadi, N (2012), *The position of the third generation of human rights in international documents*, Tehran: Azad University. (In Persian)
- Simbar, R (2011), *Human Rights in the International System*, Publication: Gilan University Publications (In Persian)
- Susan J, and Brison, G (2019), *Free Speech In the Digital Age*, publisher: New York, NY: Oxford University press.

پرو، شہسکاه علوم انسانی و مطالعات فرہنگی
پرتمال جامع علوم انسانی